

2026-07-16
Fi2026/01685

Finansdepartementet

Livsmedelsverket
Box 622
751 26 Uppsala

Uppdrag till Livsmedelsverket att undersöka missvisande märkning av livsmedel

Regeringens beslut

Regeringen ger Livsmedelsverket i uppdrag att undersöka omfattningen av upplevd missvisande märkning och annan livsmedelsinformation, avseende färdigförpackade livsmedel, utifrån ett konsumentperspektiv. I uppdraget ingår att redovisa vilka livsmedelsprodukter och vilken typ av livsmedelsinformation som upplevs vara särskilt missvisande.

I uppdraget ingår vidare att:

- samråda med Konsumentverket om vilken livsmedelsinformation som konsumenter upplever som särskilt missvisande i marknadsföring av livsmedelsprodukter och hur de regelverk som reglerar livsmedel och de som reglerar marknadsföring samspelar,
- föra dialog med andra relevanta aktörer,
- göra en nordisk utblick – inhämta uppgifter om motsvarande konsumentuppfattningar och eventuella åtgärder i övriga nordiska länder, samt
- vid behov lämna förslag på åtgärder, där myndigheten särskilt ska beakta att förslag inte medför onödiga kostnader eller administrativa bördor för berörda företag eller ökade kostnader för myndigheter.

Livsmedelsverket ska till Regeringskansliet (Finansdepartementet, med kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) lämna en delredovisning av

uppdraget senast den 1 juni 2027 samt en slutredovisning senast den 1 februari 2028.

Bakgrund

Livsmedelsinformation kan lämnas till konsumenterna på många sätt, exempelvis genom muntlig information om mat som serveras på restaurang, via hemsidor om livsmedel som köps genom distanshandel eller på färdigförpackade livsmedel som köps i en butik. Uppdraget fokuserar främst på sådan livsmedelsinformation som finns på färdigförpackade livsmedel, men även sådan livsmedelsinformation som avser eller medföljer livsmedel, t.ex. på hyllkantsmärkningar, i reklam och på hemsidor. I det följande används samlingsbegreppet märkning när sådan livsmedelsinformation avses.

Reglerna för märkning av livsmedel bygger till stor del på Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1169/2011 av den 25 oktober 2011 om tillhandahållande av livsmedelsinformation till konsumenterna. Förordningen syftar till att säkerställa att konsumenter får tydlig, korrekt och jämförbar information och att märkningen inte är vilseledande. Det finns även regler för särskild märkning som tas upp i andra förordningar och föreskrifter.

Märkning får inte vilseleda konsumenten, i synnerhet när det gäller vad som är utmärkande för livsmedlet, exempelvis dess art, identitet, egenskaper, sammansättning, mängd, hållbarhet, ursprung eller produktionsmetod. Märkningen får inte ge intryck av att livsmedlet har egenskaper eller fördelar som det inte har, framhäva egenskaper som är vanliga för liknande produkter eller vilseleda om innehåll genom beskrivning, utseende eller bilder.

Även när märkningen av ett livsmedel uppfyller livsmedelslagstiftningens krav på obligatoriska uppgifter, och varken den obligatoriska eller frivilliga märkningen är vilseledande, kan det ändå finnas konsumenter som upplever att märkningen är missvisande.

Märkning som konsumenter upplever är missvisande kan vara kopplad till all form av märkning (både när det gäller obligatorisk livsmedelsinformation som alltid ska finnas, och frivillig livsmedelsinformation såsom illustrationer, flaggor, annan text m.m.) som ger konsumenten en missvisande bild om produktens innehåll, ursprung, egenskaper, hälsnytta eller annat. Problemen med detta kan vara flera, t.ex. att konsumenterna upplever att det blir svårare

att göra informerade och hälsomedvetna val, att förtroendet undergrävs för både producenter och myndigheter eller att företag riskerar att missgynnas när vissa andra företag använder gråzoner i lagstiftningen eller kreativa formuleringar i sin märkning.

Märkning som upplevs missvisande är inte bara ett informationsproblem utan påverkar konsumentskydd, folkhälsa, konkurrens och legitimiteten i livsmedelssystemet.

På regeringens vägnar

Erik Slottnér

Nils Sigfrid

Kopia till

Socialdepartementet
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Konsumentverket